

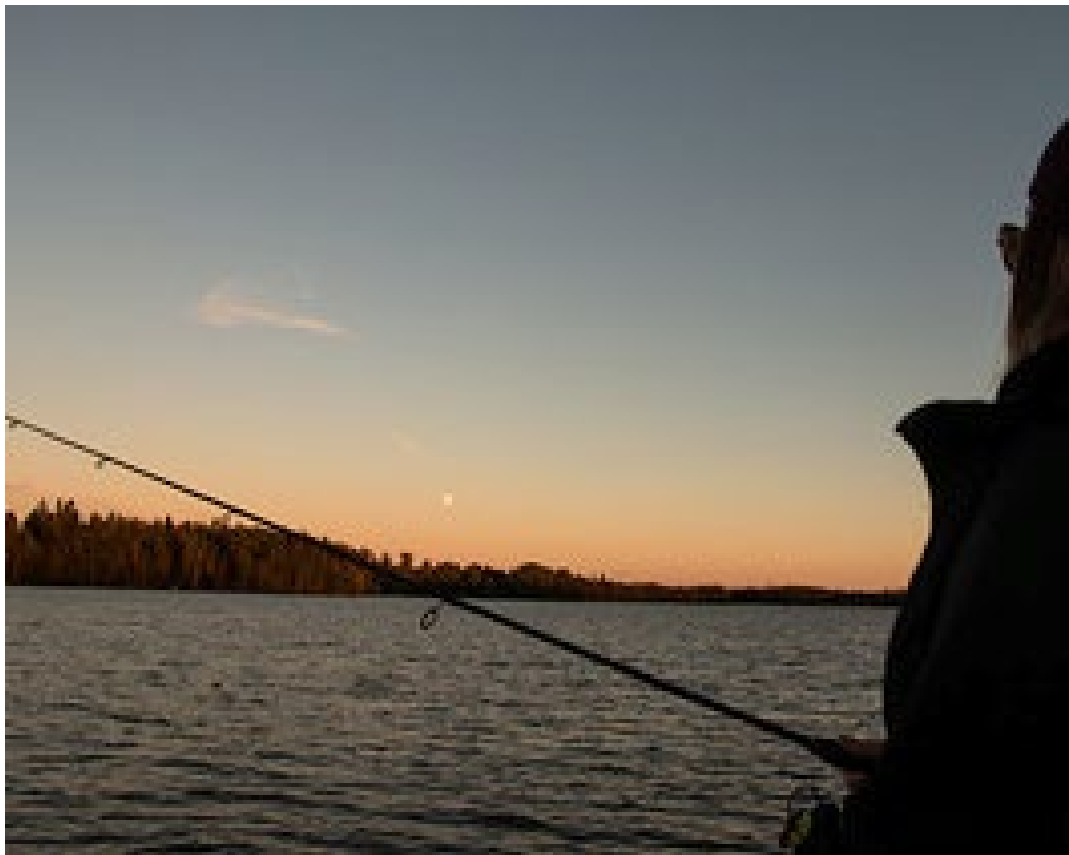
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KaIL 13 § ja KaIL 72 §

Nina Helenius

15.5.2024

Kalastusoikeus

- Kalastuslaki 2015/379
- Oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle, jollei jäljempänä laissa muuta säädetä (5 §)
- Yleiskalastusoikeudet (7 §); onki, pilkki, viehe ja litkaus
- Jos vesille olisi tulossa isorysä (= joltain osin korkeampi kuin 1,5 m) tai jokin muu seisova pyydys, se on ensisijaisesti vesialueen omistajan ja kalastajan välinen sopimusasia (5 §)
- Poikkeuksia edelliseen: ollaan alle 3 km:n päässä vaelluskalavesistön jokisuusta -> poikkeuslupa 72 § mukaan
- Jos kalastaja ei pääse yhteisymmärrykseen vesialueen omistajan kanssa kalastusluvasta -> Kall 13 § on mahdollinen

KaL 13 § -16 §, Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

- **KL 13 § -16 § -> ELY-keskuksen kaupalliseen kalastukseen myöntämä lupa, jolla voidaan ohittaa kalastusoikeuden haltijan lupa.**
- 10.5.2024 mennessä tullut koko Suomessa 10 hakemusta, tehty 6 päätöstä: 3 myönteistä ja 3 kielteistä. Kaikki hyvin erilaisia tapauksia.
- Ainakin kahdesta on tehty valitus hallinto-oikeuteen -> oikeuskäytäntöjä haetaan edelleen. Päätöksiä ei hallinto-oikeudesta ole vielä tullut.
- ELY-keskuksen myöntämiä lupia on siis mahdollista saada, mutta 13 § ei ole lupa-automaatti! Edellytykset:
- Lupia on mahdollista saada, mutta lupahakemus ELY-keskukselle on viimeinen keino.
- ELY-keskuksen lupaharkintaa tulee edeltää hyvin kirjallisesti dokumentoitu, loppuun asti käyty vuoropuhelu kaupallisen kalastajan, kalastusoikeuden haltijan ja kalatalousalueen välillä.
- Alue on kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritetty hyvin kaupalliseen kalastukseen sopivaksi.
- Luvalla ei voi korvata tavanomaista kalastusluvan hankkimismenettelyä, jos se on mitenkään mahdollinen, eikä heikentää kohtuuttomasti kalastusoikeuden haltijan itse järjestämää kalastusta.
- Lupa perustuvasta kalastuksen harjoittamisesta ei saa aiheutua merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.
- Kalakannan tilan on lupaa myönnettäessä oltava sellainen, että se mahdollistaa kaupallisen kalastuksen.

KaL 13 § -16 §, Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

13 § Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

14 § Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus

15 § Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen

16 § Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Asiaa on käsitelty perusteellisemmin:

- Kalastuslain perusteluissa (HE 192/2014 vp): https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/he_192+2014.pdf

- Perustuslakivaliokunnan lausunnoissa:

<https://www.eduskunta.fi/FI/Vaski/sivut/trip.aspx?triptype=ValtiopaivaAsiakirjat&docid=pevl+58/2014>

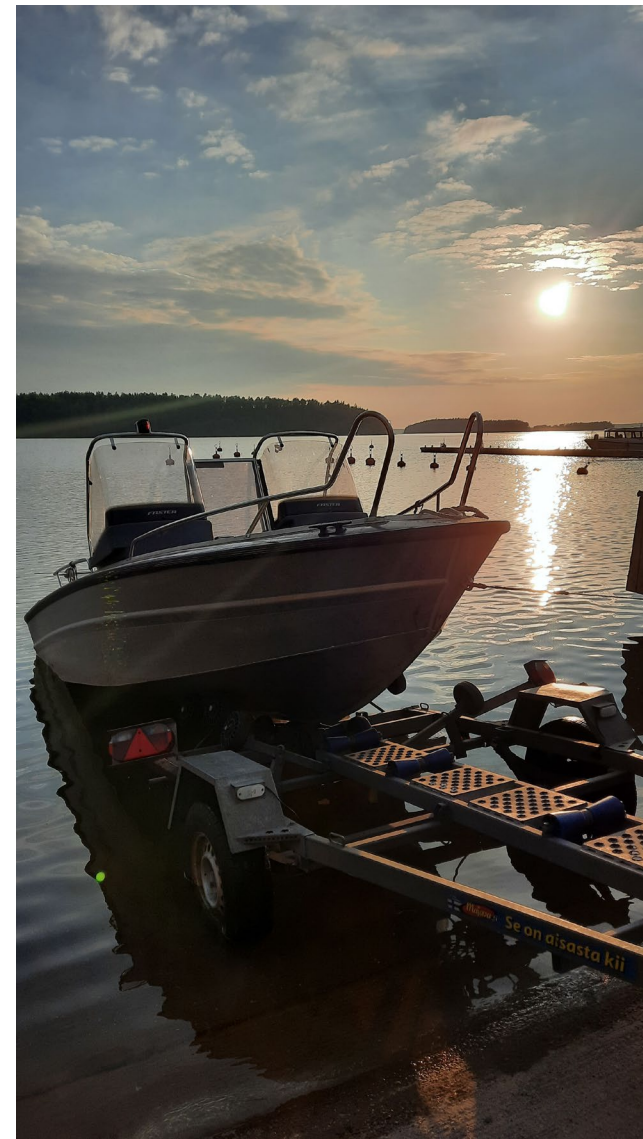
Aihe on hankala ja monisyinen myös ELY-keskuksen näkökulmasta.

KalL 72 §, Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

- **KL 72 § -> ELY-keskuksen kalastukseen myöntämä lupa, jolla voidaan myöntää poikkeus kalastuslain ns. vaelluskalapykäliin (7 luku: 66, 68 ja 71 §).**
  - 66 §, jokisuukalastuksen kiello: esim. isorysäpyynti kolmea kilometriä lähemmäksi vaelluskalavesistöön kuuluvan joen suuta.
  - 68 §, kiello kalastaa kiinteillä ja seisovilla pyydyksillä kalaväylässä
  - 71 §, kiello kalastaa kalatiessä ja 200m sen ylä- ja alapuolella.
- Useita poikkeuslupia on ollut hallinto-oikeuksissa, mutta muutoksia päätöksiin ei ole tullut.
- **Luvan hakija tarvitsee ELY-keskuksen luvan lisäksi vesialueen omistajan/kalastusoikeuden haltijan luvan.**
- ELY-keskus tekee harkinnan paikallisen vaelluskalakannan näkökulmasta. Kalastusoikeuden haltijan lupaan se ei puutu, mutta se on lupamääräyksissä mainittuna.
- Luvat on yleensä ajallisesti rajattuja ja tietynlaiseen pyyntiin kohdennettuja siten, että vaelluskalakannalle ei aiheudu haittaa. Pyydykseen joutuneet vaelluskalat on vapautettava.
- Luvat kuulutetaan ELY-keskuksen WWW-sivulla

Vaikuttaminen

- Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävän käytön ja hoidon järjestämiseksi.
- Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan on kirjattu linjaukset, jotka käydään läpi hakemuksen tullessa. KHS on ohjaava asiakirja.
- Vesialueen omistajat ovat kalatalousalueen jäseniä, osallistukaa kalatalousalueen toimintaan tai valtuuttakaa joku edustamaan teitä.
- Vesialueen omistajien järjestäytyminen, osakaskunnat, yksityiset alueet, yhteistyötä

Varsinais-Suomen ELY-keskus, Rannikon kalatalouspalvelut

Kalatalouspalvelut-yksikkö

Kolme ryhmää:

- Kalavarat-ryhmä
- Yhteisen kalastuspolitiikan valvonta -ryhmä
- Elinkeinokalatalouden rahoitus -ryhmä

Toimipaikkamme ovat Turussa, Porissa, Vaasassa, Helsingissä ja Kouvolassa.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

Nina Helenius
15.5.2024

